

Elinvoimaryhmä 17.4.2018

Teemakeskustelu yrittäjyydestä

- Miten yrittäjyydelle suotuisaa **ilmapiiiriä** rakennetaan?
- Miten **yrittäjyyskasvatusta** olisi hyvä toteuttaa?
- Kuinka yrittäjyyttä voidaan ylipäättään **edistää** yksittäisen kunnan alueella? Voiko kunta toimia yrittäjämäisesti?
- Yrittäjyys on laajempi käsite kuin...
 - ... työmarkkina-asema yrittäjänä
 - ... yritysten toiminta
 - ... liiketoiminta
- Yrittäjyys tuottaa uudistumista, jolloin siihen liittyy aina riski (toisin kuin yritteliäisyyteen)

Elinvoimaryhmä 17.4.2018

Teemakeskustelu yrittäjyydestä

YRITTÄJYYSKASVATUS

- **TET-pörssi** vireillä: nuorille paikkoja (kun eivät itse tunne kaikkia yrityksiä); TET-jaksolla opiskelijat voivat tehdä esityksen yrityksestä ja esitellä muillekin
- Työelämätaidot ja yrittäjyys on olemassa laaja-alaisena oppimiskokonaisuutena, tämä ok
- Joissakin kunnissa laadittu **oppimispolku** (lapsilla kauppaleikit, isommilla TET jne.)
- **4H-yritykset** ja yrittäjyys: hyviä kokemuksia muualla; Konneveden kanssa yhdessä
- **Kesätyöt** nuorille: Op-ryhmä 400 eur rahaa yhdistyksille, jotta 15-17 v. nuoria **kesätöihin** (nuorisoseurat, kesätahtumat järjestöissä); kunnan kesätyöpaikat auki kuntarekryn kautta ensi vuodesta alkaen
- **Yrityskylä** Kuopiossa: 6-luokka, ensi vuonna myös 9-luokka
- Nuorten työllistäminen ja **paluumuutto** – keinoja näkyville (halpa asuminen, työpaikat haaste)
- **Kohderyhmätiedottaminen** tässäkin hyödyllistä
- **Teemapäivät**
- **Yrittäjyyspelit** (esim. pelillinen jäätelökioski)
- **Yrittäjä- ja yritysvierailut**
- Kioski, jota oppilaat pyörittävät yrittäjinä?
- **Maaseutuammattiin ry.** voi avustaa monissa asioissa
- **Ammattiesittelyitä** nykyformaateissa (videot, some ym.), myös nuoret voivat tehdä
- **Kaupunkilaisnuoria** maalle/meille TET-jaksolle
- *Monenlaista siis tehdään, mutta onko vielä jotain kokeilemisen arvoista tai lisäpanostuksen arvoista?*
- *Yrittäjyyskasvatusstrategian paketoinnista yksi sivistystoimen strategiaprojekti vuodelle 2019?*

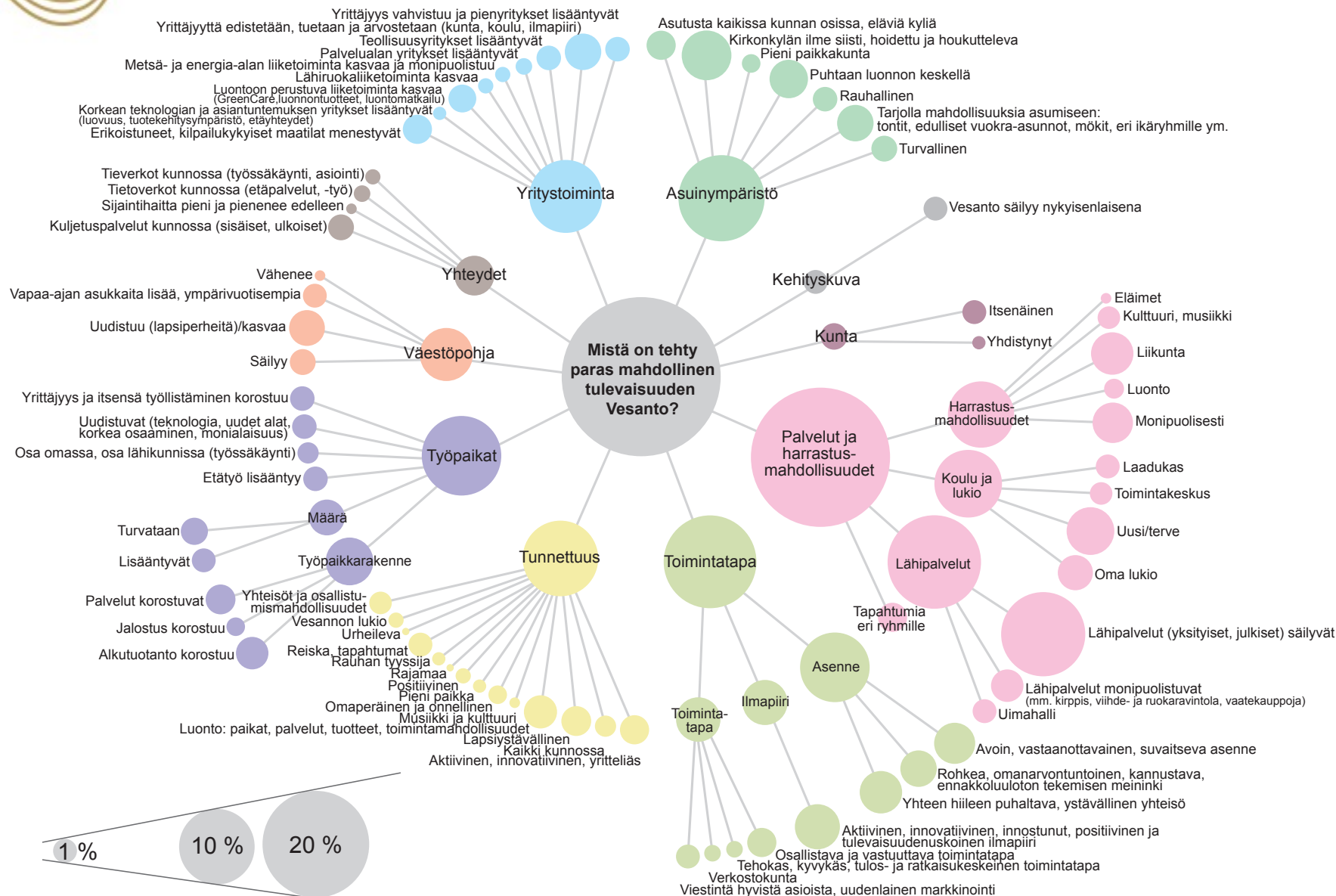
Elinvoimaryhmä 17.4.2018

Teemakeskustelu yrittäjyydestä

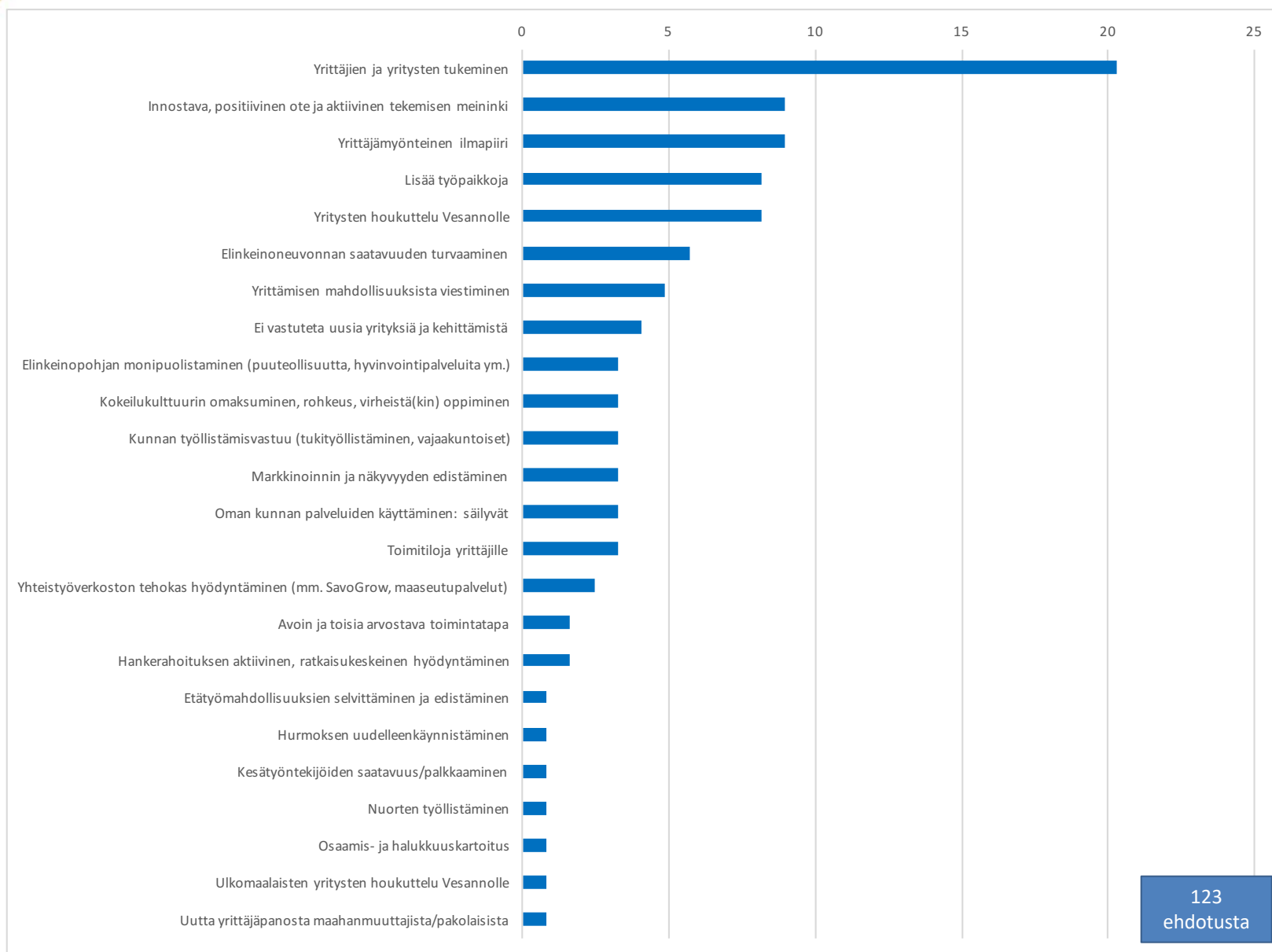
YRITTÄJYYS, ILMAPIIRI, YRITTÄJÄMÄINEN TOIMINTA

- **Oman kunnan palveluiden käyttö** ja yrittäjien kehuminen; kateus on haitallista tässäkin; lumipalloefekti käyntiin
- ”**Aikuis-TET**” ei houkuta kovin laajasti osallistujia
- Yrittäjyyskasvattaminen (esim. TET-yrittäjät, osattava tukea nuoria)
- Rautalammilla jokin paremmin, mutta mikä? – ylpeys, omanarvontunto, **kannustaminen**, kehuminen, positiivinen ajattelu (meillä varovaisempaa ja vaatimattomampaa, myös lyhyempi historia riskinotossa ja isompien yritysten synnyttämisessä) – **usko omaan tekemiseen**
- **SavoGrow**:sta hyötyjä irti enemmän? – kysyntä tultava alueelta, asiakkailta, omasta tahtotilasta
- **Foorumi**: missä voisi nostaa systemaattisesti esille myönteisiä juttuja (paikallislehti, Facebook; **elinvoimaryhmä** tietoisesta ja tarkoitushakuisesti?)
- **Vuorovaikutuksen** lisääminen (verkostokunta-ajatus), miten saadaan muutos aikaan
- **Kynnyksen alentaminen**: osuuskuntamuotoinen yrittäjyys madaltaa kynnystä, samoin kevytyrittäjyys, laskutuspalvelu
- Ikääntyville yrittäjille **jatkajat**, valmennus ajoissa
- **Projektimuotoinen toiminta**: määritellään tekijät jne., mitä tökitään (esim. yrittäjyyskasvatukseen)
- Hyvän mielen **tapahtumat** (konsertit ym.), vahvistaa yhteisöllisyyttä
- **Työkokeilun** kautta sijoittumisesta yrityksiin hyviä kokemuksia: kokeilu -> oppisopimuskoulutus -> työsopimus; **kohtaamista** voi lisätä myös messuilla yms.
- Suora **yhteydenotto**/soittokierros kaikkiin yrityksiin (ja järjestöihin): mitä työpajalla, SG:llä ym. tarjota, mitä kuuluu; kokeillaan vuosittaista soittokierrosta, omnibus-tyyppisesti (kunta, SG, pankki, koulu jne. – joku teema tai näkökulma aina kunakin vuonna); vrt. MHY:n soittokierros, myös tekstiviesti toimii
- **Digitaalisuus** on iso mahdollisuus, ollaan ihan lähtökuopissa vasta
- Siivoustalkoot yms. **yhteisöllisyyden** vahvistamiseksi
- *Monenlaista siis tarjolla ja tehdään tässäkin, mutta uusia toimintamalleja kaivataan edelleen paljon*
- *Toiminta = halu x kyky x mahdollisuus (jos jokin nolla, niin ei tapahdu – eli kaikissa edettävä)*

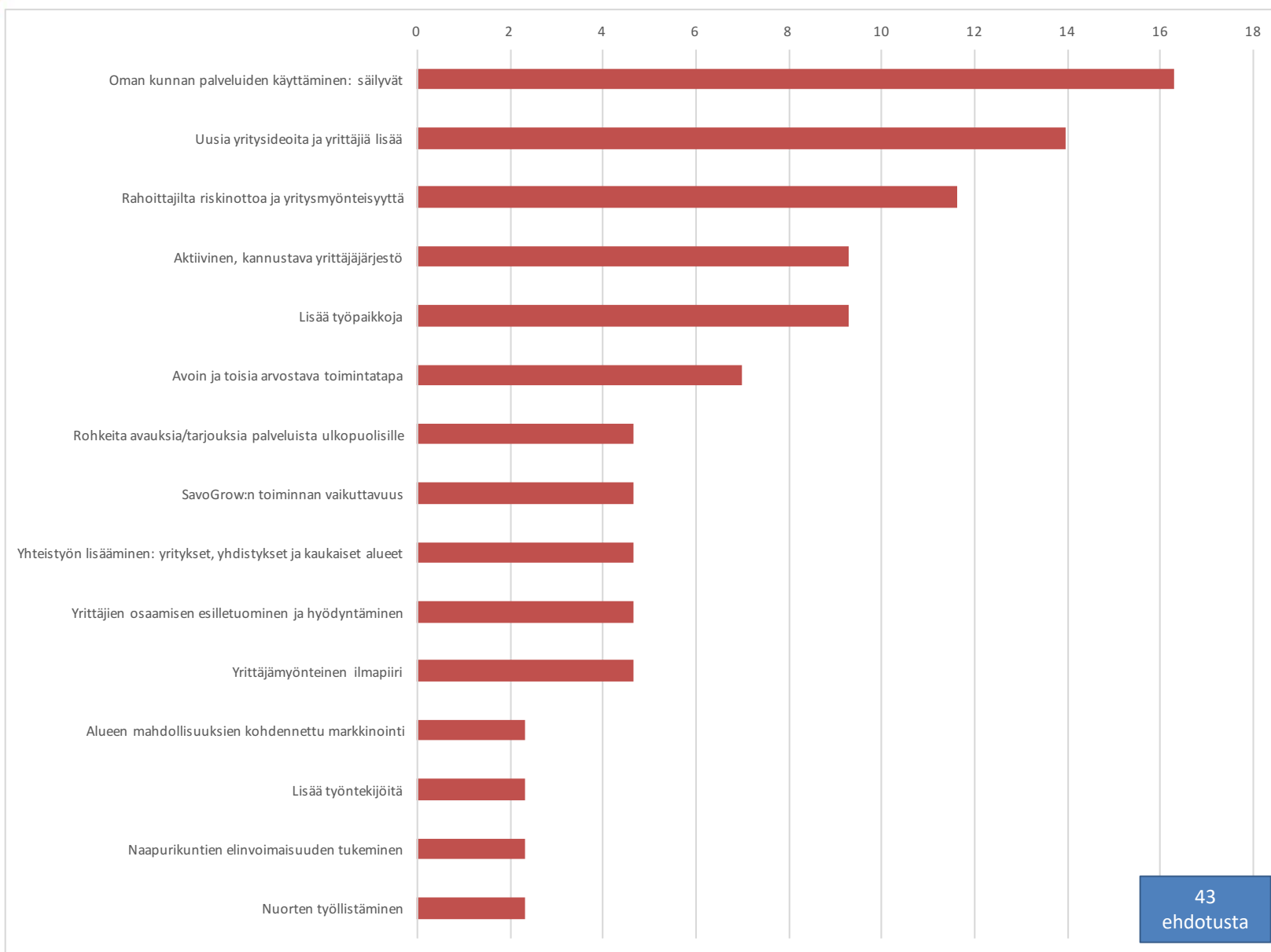
Mistä on tehty paras mahdollinen tulevaisuuden Vesanto?

Toimenpiteet: elinkeinot, yrittäjyys ja työllisyysasiat – kunta, %

Toimenpiteet: elinkeinot, yrittäjyys ja työllisyysasiat – muut, %

YRITTÄJYYSKASVATUS

Yrittäjyyskasvatuksen oikeutus

- Miksi?
- Vaikuttavuus?
- Tulevaisuuden työpaikat?
 - Tulevaisuuden työ?

Aila Riikonen @Teräväpää

Yrittäjyys ja yrittäjämäisyys strategioissa

Suomi ensimmäisenä EU:n jäsenmaista sitoutunut kaikilla koulutuksen tasoilla yrittäjyyskasvatukseen opetukseen (Euroopan Komissio, 2002)

"Entrepreneurship 2020 Action Plan (EU, 2012): ...key competence "entrepreneurship" is embedded into curricula across primary, secondary, vocational, higher and adult education before the end of 2015"

OKM:n koulutuksen yrittäjyyslinjaukset (3/2017), <http://minedu.fi/yrittajyyslinjaukset>

Yrittäjämäinen pedagogiikka

Oppiminen tapahtuu

- Ongelmia ratkaisemalla
- Vuorovaikutuksessa
- Yhteistyössä
- Tekemällä
- Keksimällä
- Tarttumalla tilaisuuksiin
- Tekemällä virheitä
- Palautteen avulla
- Lainaamalla

Ohjaajan rooli:

- Tarjota joustavuutta oppimistilanteissa
- Antaa vapautta
- Mahdollistaa sitoutumisen
- Sallia kontrollin
- Antaa vastuuta
- Tarjota kokonaisvaltainen projektin johtamiskokemus
- Antaa oppijoiden seurata asioita alusta loppuun

- Esitellä epävarmuustekijät
- Sallia vapaamuotoisuus
- Sallia virheet, muodostaa virheistä oppimiskokemuksia

Tärkeää!

- Yhteistyö / vuorovaikutus ympäröivän yhteiskunnan kanssa!
- Hallittu riskinotto, riskin tiedostaminen

VESANNON YRITTÄJYYSKASVATUKSEN STRATEGISET TAVOITTEET 2016

1. **Rakennamme kokeiluja sallivan kulttuurin kouluun, oppimiseen, kuntaan ja yrityksiin! Viestimme innostavasti ja kannustavasti ja vahvistamme opettajien yrittäjämäistä toimintakulttuuria!**
2. **Teemme työelämän osaamispolun näkyväksi ja viemme sen OPSiin ja opetukseen. Tuomme oppilaiden omat vahvuudet esiin ja mahdollistamme omat projektit osana monialaisia oppimis kokonaisuuksia!**
3. **Mahdollistamme kesätyöyrittäjyyden kaikille halukkaille! Järjestämme ohjauksen kesätyöyrittäjyyteen Keräämme tekemättömät työt kunnasta, yrityksistä ja kodeista näytön paikoiksi nuorille!**
4. **Kehitämme koulun ja yritysten yhteistyötä! Teemme kohtaamisista säännöllisiä ja kehitämme TET- jaksoja.**

Mitä yrittäjyyskasvatuksen toteuttaminen vaatii?

1) Yrittäjyyskasvatus on aidoimmillaan non-formaalia oppimista. Vaatii kuitenkin taustalleen yhteistyötä, sovittuja käytänteitä ja ohjausta.

- resursseja: henkilö + aika + raha
- tavoitteellista yhteistyötä, yhteistyöpalavereja

2) Verkostoitumista

Mahdollisuutta ammentaa hyviä toimintatapoja laajemmalta alueelta kuin oma kunta

3) Pysyviä rakenteita

- 4H organisaatiolla on tällä hetkellä toimivin alusta nuorten yrittäjyyden oppimiseen
- miten Vesannolla olisi mahdollista hyödyntää 4H mallia?
- johtuen 4H järjestön rahoitusrakenteesta toimintaa on hyvin vaikea aloittaa nollasta